לה א מיי' פ"ו מה"נ מדרים הל' ס סמג לאוין רכב טוש"ע י"ד סימן רכא סעיף ג:

לו ב מיי' שם הל' ז סמג שם טוש"ע י"ד סימן רכג סעיף ח:

לז ד ה ו מיי' שם הל' ט סמג שם טוש"ע שם סימן רכא סעיף ח:

לח ז מיי' שם הל' ח טוש"ע שם סעיף ד:

נוסח אין לו ר"ונא: המודר הנאה מחבירו מותר לראות את בתו

מהרש"ל

גמ' אבא לגרר נכסי מ' אסורין על מ'

תת נוסח המדיר הנאה מחבירו אינו מתכוין לאסור הנאה מועלת

תוספות

הרי מוסר שפחה לשמשו · דס"ל דאיירי בקנינא שניקח על ידו ואת אמרת המודר להשיא בתו נוסח (מאא) הא פשיטא לאסור בבתו בוגרת ביקור חולים

דמדפתח ויקח"ל אף על גב שהוא מדבר עמה ומשיא עליה לה להנשא לו הנאה דבור לא מקרי הנאה:

הגהות הב"ח

(ה) גמ' אלא בשנכסי תחן:

נפשה וגופה לשמים אמרו לו אף הטמאה נפשה לשמים וגופה שלו שאם ירצה הרי הוא מוכרה לעובדי כוכבים או מאכילה לכלבים: גמ' אמר רב יצחק בר חנניה אמר רב הונא המודר הנאה מחבירו מותר להשיא לו בתו הוי בה רבי זירא במאי עסקינן אילימא בשנכסי אבי כלה אסורין על החתן הרי מוסר לו שפחה לשמשו אלא (ה) (בנכסי) חתן אסורין על אבי כלה גדולה מזו אמרו זן את אשתו ואת בניו ואע"פ שהיא חייב במזונותן ואת אמרת המודר להשיא לו בתו בעולם בשנכסי אבי כלה אסורין על החתן ובבתו בוגרת ומדעתה תניא נמי הכי המודר הנאה מחבירו אסור להשיא לו בתו אבל משיאו בתו בוגרת ומדעתה. אמר רבי יעקב המדיר בנו לתלמוד תורה מותר למלאות לו חבית של מים ולהדליק לו את הגר ר' יצחק אמר לצלות לו דג קטן אמר ר' ירמיה אמר רבי יוחנן המודר הנאה מחבירו מותר להשקותו כוס של שלום מאי ניהו הא תרגימו כוס של בית האבל במערבא אמרי כוס של בית המרחץ: ולא יזון את בהמתו בין כו': תניא הרשע איש עזא אומר יזן עבדיו ושפחותיו הכנענים ולא יזון את בהמתו בין טהורה בין טמאה מאי טעמא עבדיו ושפחותיו הכנענים למנחרותא עבידן בהמה לפטומא עבידא: מתני' המודר הנאה מחבירו ונכנס לבקרו עומד אבל לא יושב ומרפאו רפואת נפש אבל לא רפואת ממון: גמ' במאי

אמשה ומאי קמ"ל רב הונא: ובבתו בוגרת · ולא היה קמסר לה אלא היא עצמה · ומדעתה טעמא קא יהיב למילתיה כלומר מש"ה אבי דהא מדעתה היא דכיון שבגרה שוב אין לאביה רשות בה אלא מי נמי כי קאמר מדעתה למעוטי דעתו דחתן דאם עשאו אליה לדבר עמה על עסקי גשואין אסור דהא קא מהני ליה: המדיר את בנו לת"ת · דמסתמא ממילי זוטרי כי הני דליכא בהו בטול לגמרי מת"ת: מותר הבן למלאות לאביו חבית של מים ולהדליק לו את הגר · דמסתמא לאחד שהרלה בנו לת"ת והדירו מלעשות מלאכה והתיר לו יוסי ברבי יהודה למלאות לו חבית של מים ולהדליק לו את הגר ירושלמי בפ' המדיר את בנו לת"ת מותר למלאות לו חבית של מים ולהדליק לו את הגר רבי יעקב בר אידי בשם רבי יוחנן אף ליקח לו חפצים מן השוק מה פליגין כאן בחשה כאן בחשה אם היה יודע מסויים עשו אותו כחשה כלומר דחשה יודע מסויים אין דרכן ליקח חפצים מן השוק ואם סהדי דאדעתא דהכי לא אדריה אבל יודע שליו מסויים כיון שדרכו ליקח בשוק אפי' בהני אדריה: מותר להשקות לו כוס של שלום · כלומר מותר לשמשו בכוס של בית אבל לא מי נמי של בית המרחץ מפני דרכי שלום שהיה דרכן בכך ומיהו דוקא הלא כוס של מודר דלשמשו בכגון זה בלבד התירו דומיא דאידך דהמדיר את בנו לת"ת שהתירו לבן למלאות לאביו מים משל אב: את עבדיו ואת שפחותיו הכנעני · כ"ל דבמזונות יתרים קאמר ואדר"ח קאי וה"ק הואיל שריותא דשרי ר"ל בבהמה טמאה דהייט מזונות יתרים כמו שפירשתי במשנתנו ליתיה דאפי' בהמה טמאה לפטומא עבידא ומוכרה לעובדי כוכבים אבל בעבדיו ושפחותיו הכנעני מיהא ליתיה דאיכא למנחרותא עבידן כלומר לנקר הנית ולתשמיש בלבד ואיכא דגרסי למנחרותא כלומר שאין עומדין לאכילה אלא לנקיבה בעלמא שכשהן מזין מגיחין אותן ואין אדם אוכלן: מתני' לא יזון אדם אוכלן

נפשה וגופה לשמים · שאינה ראויה לאכילה לפיכך זן אותה דאיכא מהלהו הגאה מרובה: מוכרה לעובדי כוכבים · ויש לה בפיטומה: גמ' על שפחה · שהחזן הוי מודר: הרי מוסר לו שפחה לשמשו · ואמאי מוכר: אלא בשנכסי חתן אסורין על אבי כלה · ואע"פ שהחזן מהגהו זן את בתו אפי' הכי מקיים לו את בתו ומשיב הש"ס משום הא לא צריך למימר דמותר להשיא את בתו: גדולה מזו אמרו · בשנכסיו אסורים על המודר אמרו זן את אשתו: אע"פ וכו' ואת אמרת וכו' · פשיטא דמותר דהא לא מהני כלל: בעולם בשנכסי אבי כלה אסורין על שפחה · ודקאמרת הרי מוסר לו שפחה לשמשו תריץ בבתו בוגרת עסקינן שיכול להשיאו ומדעת עצמה דהואיל ואינו משיא אלא מדעת עצמה לאו הגאה דקא מהני ליה ליהו אלא הגאה מועטת: פנ"ל נמי בכי · דהגאה מועטת מותרת: המדיר את בנו · מוכר · אבל למלאות כו' שהגאה מרובה נדר שימנו ולא הגאה מועטת היא: כוס של בית המרחץ · הגאה מועטת היא: למנחרותא עבידן · לעורך עבודה עשויין ולא להתפטם:

במאי

הרי מוסר לו שפחה לשמשו · קא סלקא דעתך בקנינא לו בעבדה מיירי שבידו לאוכלה וגם מתפטם ידיה שלו: גדולה מזו אמרו זן את אשתו ואת בניו · אע"פ שאינו חייב אם יזונם: גדולה מזו אמרו זן את בתו · אע"פ שאינו חייב אם יזונם: פשיטא דמותר דהא לא מהני כלל: בעולם בשנכסי אבי כלה אסורין על שפחה · ודקאמרת הרי מוסר לו שפחה לשמשו תריץ בבתו בוגרת עסקינן שיכול להשיאו ומדעת עצמה דהואיל ואינו משיא אלא מדעת עצמה לאו הגאה דקא מהני ליה ליהו אלא הגאה מועטת: פנ"ל נמי בכי · דהגאה מועטת מותרת: המדיר את בנו · מוכר · אבל למלאות כו' שהגאה מרובה נדר שימנו ולא הגאה מועטת היא: כוס של בית המרחץ · הגאה מועטת היא: למנחרותא עבידן · לעורך עבודה עשויין ולא להתפטם:

*) [שיין לקמן שאמ"ו]

*) נראה לי כי טעל שכר עכמו ובטול מלאכתו: איכעית